

Hordaland Fylkeskommune,
Kulturavdelingen
Postboks 7900
5020 BERGEN

Deres ref.
200000078-
124/656.T07/GBOL

Deres brev av:

Vår ref.
200211007-2

Emnekode
BBA-3404

Dato
16. desember 2002

ASK

Museumsplan for Hordaland – Høringsuttalelse fra Bergen Byarkiv.

Bergen Byarkiv takker for status som høringsinstans og mulighet til å gi uttalelse.

Byarkivet har vært trukket inn i utarbeidelsen av Bergen kommunes felles høringsuttalelse, og henviser til denne. For øvrig ønsker Byarkivet å gjøre følgende merknader på egne vegne:

Museumsplanen må sees i lys av to statlige føringer: konsolideringsprosessen for museene, og sterkere samordning mellom sektorene arkiv-bibliotek-museum (ABM-sektoren).

Planen går forholdsvis rett på vurderinger av muligheter og løsninger. Vi tror det kunne vært fordelaktig om det hadde vært lagt inn en mer leksikalsk eller tabellarisk faktadel vedr museene i fylket: alder, eierforhold, antall ansatte, økonomi, fagområder, spesielle ressurser og kompetanse osv. Det hadde lettet vurderingen av de forkjellige forslagene.

1) Konsolideringsprosessen

En stor del av Museumsplanen tar for seg den såkalte konsolideringsprosessen for museene i fylket. Denne skjer hovedsakelig etter initiativ fra statlig hold, bl. a. er det en forutsetning for statlige tilskudd at museene er konsoliderte. Byarkivet tar som arkivinstitusjon ingen stilling til de konkrete forslag om konsolidering av museene som er fremmet fra ulike hold, og den diskusjon som følger i kjølvannet av forslagene. Imidlertid tror vi det er klokt å ikke ha for store forventninger til utfallet av denne typen organisatoriske grep som ikke synes å være forankret i noe uttalt behov fra de impliserte.

2) ABM-utviklingen

ABM-utviklingen har ikke en like stor plass i Museumsplanen. Det savnes en drøfting av hva denne strategien vil bety for museene, hva museene kan bidra med eller hva de kan ha behov for fra de andre partene i samarbeidet. Skal samarbeidet bety endring av arbeidsfordeling og

oppgaver? Bør utviklingen gå i retning av mer spesialisering eller mer generalisering? Bør det skje en harmonisering av lovverkene rundt sektorene? Bør det skje en harmonisering av finansieringsordninger rundt sektorene?

Behandlingen av dette saksområdet i Museumsplanen begrenser seg stort sett til å nevne de tilfeller der museer også driver aktivitet innenfor arkiv og bibliotek. Implikasjonen synes å være at her er det også god kompetanse på disse feltene. Det er vel kun delvis tilfelle. På samme måte antar vi at den kompetanse arkiv- og bibliotekssektoren innehar på sine respektive tilstøtende arbeidsfelter er relativt nødtørftig.

Vi vil tro at en avgjørende forutsetning for at ABM-prosessen skal lykkes, er at hver av de tre sektorene i utgangspunktet anerkjenner at realkompetansen på to av feltene ligger hos 'de andre' og at alle parter trenger de andres realkompetanse for å komme videre. Å starte ut med å fremheve sin egen kompetanse innenfor sine marginale områder (som andre har som hovedområde og spesialitet), ville være å starte i feil ende.

3)

Bygningsdokumentasjon.

Flere steder i Museumsplanen nevnes betydningen av å dokumentere bygninger og bygningsmiljø. Vi er enige i denne vektleggingen, og vil benytte anledningen til å minne om de meget store mengdene av bygningsdokumentasjon som finnes innenfor arkivsektoren, særlig innenfor de kommunale arkivene. For Bergens vedkommende er disse kildene spesielt rike siden en der har arkiver fra bygningsmyndighetene tilbake til 1830, oppmålingstegninger av historiske bygninger fra Fortidsminneforeningen, Bergens Arkitektforening og Bergen kommunes byggprosjektavdeling og dessuten har bevart mer enn 20 store arkitektarkiver fra toneangivende bergensarkitekter. All denne dokumentasjonen finnes i Bergen Byarkiv.

En viktig del av koordineringsprosessen rundt ABM vil etter vår mening være å bedre samordning, planlegging og samarbeid rundt bygningsdokumentasjon mellom arkiver, museer og antikvariske myndigheter. Dette har vi også tatt opp i vår kommentar til Hordaland fylkes kulturvernplan.

4) Felles magasin.

Flere steder i planen nevnes muligheten for felles magasinlokaler i Salhus. Det vil være riktig i denne forbindelsen å peke på at i og med Bergen bystyres beslutning av 14.10.d.å. om å godkjenne nye lokaler for Byarkivet i Hansagårdens fjellanlegg, vil det også by seg en mulighet for å benytte Hansas tidligere fjellhaller som felles magasinlokaler. Hallene har svært stor kapasitet, og Byarkivet legger kun beslag på en del av dem.

5) Videre arbeid.

Museumsplanen slik den foreligger berører arkivfeltet relativt marginalt, og vi har ikke større kommentarer til dette. Men vi er forventningsfulle mht til fortsettelsen, både når det gjelder koordineringsarbeid for ABM-sektoren, og når det gjelder mer arkivspesifikke planer. Vi imøteser et tilsvarende arbeid vedr Fylkesdelplan for arkiv i Hordaland, i samarbeid med

arkivinstitusjonene samt en del museer og bibliotek i fylket. Dette har fått ny aktualitet i og med Riksarkivarens fremstøt for å utnevne fylkesvise koordineringsinstitusjoner for privatarkivarbeidet. Det er Bergen Byarkivs mening at dette må forankres i de fylkeskommunale planprosesser på kulturfeltet.

Med vennlig hilsen

Arne Skivenes
byarkivar

Kopi : Byrådsleders avdeling, Kulturseksjonen